

ДО 200-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

КОНКУРС ДО ЮВІЛЕЮ Т. ШЕВЧЕНКА, ПРОВЕДЕНИЙ ЧЕРНІГІВСЬКИМ ОБЛАСНИМ ВІДДІЛЕННЯМ УБА

ЧЕРНІГІВСЬКЕ обласне відділення УБА, найбільше за чисельністю членів асоціації в бібліотечній спільноті України, щороку проводить різноманітні конкурси для бібліотекарів області, зокрема «Життя як книга», «Кращий керівник року», «Кращий сільський бібліотекар року», «Краще методичне видання» та ін. У рамках відзначення ювілею Кобзаря в 2014 р. президія Чернігівського обласного відділення оголосила обласний конкурс «На крашу роботу бібліотек з відзначення 200-річного ювілею Тараса Григоровича Шевченка». Мета конкурсу – ви-

явлення і підтримка творчо працюючих колективів бібліотек краю, проведення заходів із вивчення і популяризації спадщини Великого Кобзаря, висвітлення здобутків у бібліотечній царині. Відповідно до затвердженого Положення конкурс був розрахований на всі бібліотеки області незалежно від їх виду і форми власності, що значно розширило коло його учасників.

Однією з умов конкурсу було активне висвітлення діяльності бібліотек у ЗМІ. Тому з-поміж поданих на конкурс матеріалів, поряд з документами, що підтверджували проведення заходів, була велика кількість

ДО 200-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

публікацій у друкованих виданнях та інформаційних повідомлень в електронних ЗМІ, по телебаченню. Здійснювана робота активно популяризувалась і в соціальних мережах, де розміщувались анонси про майбутні заходи, а потім подавалась інформація щодо їх проведення.

Як узагальнення цієї діяльності були представлені презентації бібліотек.

Свої роботи на конкурс надіслали 18 бібліотечних закладів. Серед них – сільські та міські бібліотеки, їх філії, ЦРБ, бібліотеки для дітей, сільські книгозбірні, Наукова бібліотека Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка. Такої кількості матеріалів з описом проведення як традиційних, так і інноваційних заходів не очікував ніхто. До їх створення були залучені також організації-партнери, члени місцевих громад.

Номінації, що передбачалися Положенням конкурсу, давали змогу об'єктивно оцінити роботу бібліотек різного рівня та ЦБС у цілому.

Переможцем у номінації «Централізована бібліотечна система» стала Щорська ЦБС. Тут на початку ювілейного року було проведено районний конкурс заходів «Творча Шевченкіана», а на сайті ЦБС відкрито спеціальну сторінку «2014 рік – рік Тараса Григоровича Шевченка». У бібліотеках району пройшли заходи «У вінок Кобзареві». У рамках конкурсу для користувачів проведено мультимедійну презентацію «Чернігівськими шляхами Тараса», брейнінг «Стежками творчості генія» тощо. У сквері міста бібліотекарі організували бібліотечний пікнік День Тараса Шевченка: презентували виставку «Тернистими шляхами долі», влаштували читання творів з «Кобзаря», вікторину для дітей «Шевченко і Україна».

У номінації «Центральна бібліотека» перше місце здобула Корюківська ЦБ, друге – розділили між собою Городнянська та Срібнянська ЦБ, третє місце посіла Прилуцька ЦРБ.

Корюківська ЦБ провела районний етап обласного літературно-мистецького конкурсу «Живи, поете, в пам'яті людській» на кращу письмову та мистецьку роботу серед молоді у двох номінаціях – літературній та мистецькій. Були представлені прозові, віршовані твори про Т. Шевченка і малюнки за його творами.

Протягом року бібліотекарі Корюківської ЦБ проводили для молоді заходи в ігровій формі, а саме: конкурси «Відгадай за підказкою», «Віршоване лото», «З якого вірша цей уривок?», турнір знавців життя і творчості Т. Шевченка, вікторину «Шевченко і Чернігівщина», під час яких учасники могли перевірити свої знання щодо життя і творчості Великого Кобзаря, дізнатися про нього нові цікаві факти, підвищити свою інформаційну культуру тощо. Працівники відділу обслуговування Корюківської ЦБ провели анкетування «Шевченко, родина, суспільство», в результаті якого з'ясувалося, що «Кобзар» і досі залишається затребуваною книгою серед різних категорій користувачів і що вони хотіли б мати її в сімейних бібліотеках. Значна частина опитаних знає деякі вірші Тараса Григоровича напам'ять, але виявилися й такі, що приписали його авторству твір «Тарас Бульба».

Городнянська ЦБ влаштувала для громади міста літературну акцію «Городня читає Т. Шевченка».

Користувачі декламували вірші з «Кобзаря», обговорювали важливість творчого спадку поета для сучасного молодого покоління в його патріотичному вихованні.

У приміщенні ЦБ було презентовано виставку з понад 20 вишитих робіт шевченківської тематики. Вишивальниці з усього району представили рушники з портретами, цитатами та зображеннями сюжетів з літературних творів Кобзаря. Родзинкою виставки став рушник із цитатою Т. Шевченка, вишитий ще в 1901 р.

Бібліотекарі Городнянської ЦБС також організували пересувну книжкову виставку «Великий син українського народу» для жителів прикордонних районів Росії та Білорусі, провели анкетування членів громади на тему «Тарас Шевченко в моєй життєвій історії». Для учнів та їхніх батьків було влаштовано гру-вікторину «Сторінками життя та творчості Великого Кобзаря». Охочі могли перевірити свої знання про життя і творчість Т. Шевченка. Крім того, вийшла друком підготовлена бібліотекою брошура «Поетична Шевченкіана Городнянщини», в якій зібрано поетичні твори, присвячені Кобзарю, не лише відомих поетів-земляків, а й аматорів.

Срібнянська ЦБ, окрім проведення різноманітних заходів, випустила два видання: методичні матеріали «Свіча вічності» та укладену Срібнянською РБД збірку віршів про Кобзаря юних читачів-поетів «Мій Шевченко». На сайті бібліотеки було розміщено віртуальну книжкову виставку «Т. Г. Шевченко і Срібнянщина». Також у читальній залі ЦБ пройшов день читання творів Т. Шевченка під назвою «Кобзар у нашій оселі».

Прилуцька ЦРБ разом із студентами відділення видавничої справи Прилуцького педагогічного коледжу ім. І. Я. Франка підготувала ряд досліджень про «захальні книжечки» Т. Шевченка, зокрема «Невільницька лірика Т. Шевченка у “захальних книжечках”», «“Мала книжка” – збірка невільницької поезії», «Видавничі характеристики “захальних книжечок” Тараса Шевченка».

У Шевченківські дні у вітальні бібліотеки було проведено засідання краєзнавчого клубу «Витоки» – «Шевченко вдома та у світі», присвячене дослідженню та обговоренню шевченківських мотивів у творчості прилуцьких митців. Головним гостем заходу став відомий прилуцький шевченкознавець А. Риженко. Він представив усім учасникам збірку «Кобзар крокує по планеті» з інформацією про вшанування Т. Шевченка у світі, пам'ятники великому українцю, колекції поштових марок та листівок із зображенням поета.

На виставці творів майстрів різних художніх жанрів експонувалися вишивки, портрети, вироби з дерева, присвячені Кобзареві. Окрасою експозиції став вишитий портрет поета розміром 99 x 121 см. До його вишивання долучилися бібліотечні працівники району.

Серед бібліотек-філій перше місце у конкурсі посіла Оленівська сільська бібліотека-філія Борзнянської ЦБС, друге – Наумівська сільська бібліотека-філія Корюківської ЦБС та третє – бібліотечний пункт Чернігівської МЦБ ім. М. М. Коцюбинського.

У номінації «Бібліотека для дітей» першою стала Прилуцька міська бібліотека для дітей ім. П. Бі-

лецького-Носенка, другою – Корюківська РДБ, третьою – Бахмацька РДБ.

Прилуцька міська бібліотека для дітей ім. П. Білецького-Носенка для маленьких шанувальників Кобзаря організувала скайп-спілкування із членом Національної спілки письменників України О. Білоцвіт, яка проживає в Австралії. Землячка читала вірші та розповідала прилучанам про вшанування Т. Шевченка українською діаспорою Австралії.

Під час Шевченківського свята «Світ читає Тараса Шевченка» користувачі та друзі бібліотеки – члени культурно-просвітницької спілки поляків – декламували вірші Кобзаря різними мовами.

Напередодні відзначення 200-річного ювілею на дитячому майданчику бібліотеки було проведено флешмоб «Іду з дитинства до Тараса». Школярі та бібліотекарі читали поезії Т. Шевченка – спочатку біля книгозбірні, а потім на міській площі біля пам'ятника Кобзареві. Вони залучали перехожих до читання віршів, роздавали ювілейні бібліотечні листівки та розповідали про знаменну дату.

Працівники Корюківської РДБ видали збірку літературної творчості юних читачів, присвячену поету.

Для старшокласників було проведено бібліотечний урок «Шевченко в моєму серці». Учні переглянули кадри з кінофільмів про Кобзаря, ознайомилися з місцями на Чернігівщині, де він бував, дізналися цікаві факти про створення митцем окремих літературних та малярських творів.

З-поміж робіт, представлених на конкурс, особливою креативністю відзначалися дві роботи. Це відеоподорож «Шевченко на мапі Чернігова» від

Іванівської сільської бібліотеки-філії Чернігівської ЦБС (до її створення долучилися учасники дитячої студії «Крила» обласного радіо, які розповідали про місця в м. Чернігові, що пов'язані з ім'ям Кобзаря, зокрема про вулицю Шевченка, на якій розміщується районна бібліотека) та пізнавальний фільм «Шевченко і наш край», знятий бібліотекарем Оленівської сільської бібліотеки-філії Борзнянської ЦБС у співпраці зі співробітниками Обласного історико-меморіального музею-заповідника П. Куліша «Ганнина Пустинь», будинку культури, а також користувачами (в ньому йдеться про перебування Т. Шевченка на Борзнянщині, його відносини з П. Кулішем та О. Білозерською).

Конкурс Чернігівського відділення УБА до 200-річчя Т. Шевченка тривав протягом календарного року. Підбиття підсумків та оголошення результатів відбулися на урочистих зборах, присвячених Всеукраїнському дню бібліотек.

Жодна робота не залишилася поза увагою, всі учасники отримали призи. Переможці в номінаціях «Централізована бібліотечна система», «Центральна бібліотека», «Бібліотека для дітей», «Бібліотека-філія» отримали сертифікати на передплату періодичних видань для бібліотеки або придбання необхідної літератури. Також заплановано видання відповідної збірки методичних матеріалів.

Бібліотекарі за свою роботу отримали гарні подарунки. Та головним результатом їхньої діяльності буде те, що їх авторськими розробками користуватимуться бібліотечні працівники не лише Чернігівщини, а й усієї України.